

Korxonaning investitsion faoliyatini boshqarish usullari

Komila Olloyorboy qizi Komulova
Urganch davlat universiteti

Annotatsiya: Zamonaviy sharoitda korxonaning samarali faoliyati uchun investitsiyalarni jalb qilish va ulardan samarali foydalanish muammosi ayniqsa dolzarbdir. Investitsion jozibadorlik tadbirkorlik sub'ektlarining tadbirkorlik faoliyati, jumladan, ishlab chiqarish, innovatsiya, bozor, marketing va boshqa faoliyatning ajralmas qismi hisoblanadi. Investitsion jozibadorlikni shakllantirish, aniq investitsiya strategiyasini ishlab chiqish, uning ustuvor yo'nalishlarini belgilash, investitsiyalarning barcha manbalarini safarbar etish bugungi murakkab sharoitda korxonalarining barqaror va sifatli rivojlanishi uchun muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: korxonalar, bozor, marketing, tadbirkor, innovatsiya, raqobat, investitsiya, moliya.

Methods of managing the enterprise's investment activity

Komila Olloyorboy kizi Komulova
Urganch State University

Abstract: In modern conditions, the problem of attracting investments and their effective use for the effective operation of the enterprise is particularly relevant. Investment attractiveness is an integral part of business activities of business entities, including production, innovation, market, marketing and other activities. Formation of investment attractiveness, development of a clear investment strategy, determination of its priorities, mobilization of all sources of investments are important for stable and quality development of enterprises in today's complex environment.

Keywords: enterprise, market, marketing, entrepreneur, innovation, competition, investment, finance.

Zamonaviy nuqtai nazarga ko'ra, tanlangan usuldan qat'i nazar, samarali boshqaruv bilan mablag'larni investitsiya qilish natijasi kompaniyaning tannarxini oshirish va boshqa muhim ko'rsatkichlar bo'lishi kerak. Har qanday zamonaviy korxonaning barqaror raqobatbardosh ishlashi faqat uni modernizatsiya qilish, faol va keng qamrovli kengaytirish faoliyati va ishlab chiqarishda ham, boshqaruvda ham eng yangi texnologiyalardan foydalangan holda mumkin bo'ladi. Ushbu tadbirlarni amalga oshirish qo'shimcha moliyaviy manbalar - investitsiyalarning eng maqbul (arzon)

manbalarini o'rganishni talab qiladi. Kompaniyaning investitsion jozibadorligini baholash juda muhim rol o'ynaydi, chunki potensial investorlar ushbu xususiyatga katta e'tibor berishadi, aksariyat hollarda so'nggi 3-5 yildagi korxonaning moliyaviy-iqtisodiy faoliyati ko'rsatkichlarini o'rganishga murojaat qilishadi. Bundan tashqari, korxonaning investitsion jozibadorligini eng to'g'ri baholash uchun investorlar uni sanoatning bir qismi sifatida baholaydilar va har qanday alohida sub'ektni hisobga olmaganda, uni sanoatda faoliyat yurituvchi boshqa firmalar bilan taqqoslaydilar. Potensial investorlar firmalarning iqtisodiy hayotiyliigi va ularning moliyaviy ahvolidan barqarorlik darajasiga bog'liq. Ushbu variantlar eng muhimlaridan biri hisoblanadi, chunki ko'p jihatdan korxonaning investitsion jozibadorligini tavsiflaydi. Ammo shuni ta'kidlash kerakki, bugungi kunda ham xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning investitsion jozibadorligini tahlil qilish va baholash metodologiyasi hali yetarli darajada ishlab chiqilmagan va shuning uchun yanada takomillashtirish va yangilashni talab qiladi. Bugungi kunda deyarli har qanday biznes uchun juda yuqori darajadagi raqobat mavjud. Bunday sharoitda nafaqat omon qolishi va raqobatbardosh o'rnini egallashi uchun korxonalar doimiy ravishda rivojlanishi, ilg'or xalqaro tajribalarni o'zlashtirishi, yangi texnologiyalarni o'zlashtirishi, faoliyat ko'lamini kengaytirishi kerak. Aynan shu jadal rivojlanish bilan keyingi rivojlanishni sarmoyasiz amalga oshirib bo'lmaydi, degan tushuncha paydo bo'ldi. Shunday qilib, investitsiyalar kompaniyaga raqobatdosh ustunlikni beradi va ko'pincha o'sishning eng kuchli vositasi bo'lib xizmat qiladi. Investorlar uchun korxonaning investitsion jozibadorligini tahlil qilish va baholash juda muhim, chunki bu noto'g'ri investitsiyalar xavfini minimallashtirish imkonini beradi.

Mahalliy mualliflar investitsiya jozibadorligini baholash bo'yicha adabiyotlarda ko'pincha kompaniyaning moliyaviy holatining ko'rsatkichlarini aniqlaydilar va boshqa ko'rsatkichlarni baholashga kiritish, qoida tariqasida, ularning to'liqligi va yetarliligini asoslash bilan birga kelmaydi. Taklif etilayotgan mahalliy iqtisodchilar reytingning jozibadorligi alohida investorlar guruhiga qaratilmagan va investitsiyalarni jalb qilish muammolarining mintaqaviy xususiyatlarini hisobga olmaydi. Bundan tashqari, rossiyalik iqtisodchilarning ishlarida muammoga bag'ishlangan G'arb fundamental tahlil nazariyasida keng qo'llaniladigan investitsiyalar ob'ektining investorini tanlash mezonlaridan biri sifatida baholashning qiymat jihati amalda aks ettirilmagan. UFRS (Xalqaro moliyaviy hisobot standartlari) ga muvofiq quyidagi ta'rifga olib keladi: "Investing - bu investitsiya ob'ektidan olingan turli xil daromadlar (dividendlar, foizlar va ijaralar ko'rinishida) orqali boylik yaratish maqsadida kompaniyani o'z ichiga olgan aktiv, xarajatlarni oshirish, kompaniyaning kapitali yoki investitsiya kompaniyasidan, masalan, uzoq muddatli savdo munosabatlarida yuzaga keladigan boshqa imtiyozlarni olish. Bugungi kunda real investitsiyalarni jalb qilish masalasi - uning omon qolish masalasi, korxonalar va umuman iqtisodiy tizim.

Firmalarning, ayniqsa yirik sanoat korxonalarining normal faoliyat ko'rsatishi investorlarning mablag'larini faol jalb qilmasdan mumkin emas. Ikkinchisining asosiy maqsadi, albatta, vaqtincha bo'sh kapitalni saqlash va ko'paytirishdir. Shuning uchun investitsiya faoliyatining asosiy sub'ektlari investorlardir. Ular kreditorlar, mijozlar, investorlar, xaridorlar va investitsiya jarayonining boshqa ishtirokchilari bo'lishi mumkin. Investor investitsiyani tanlaydi, investitsiya hajmi va kerakli samaradorligini, investitsiya yo'nalishini belgilaydi, qo'shimchalardan foydalanishni nazorat qiladi va, albatta, harakat qiladi ob'ektning investitsiya faoliyati tufayli mulkdor sifatida yaratilgan. Har qanday investorning o'ziga xos xususiyati kelajakda o'z ehtiyojlarini yaxshiroq qondirish uchun mavjud vositalarni darhol iste'mol qilishdan bosh tortishdir. Investorning asosiy maqsadi investitsiya ob'ektini eng oqilona tanlashdir. Bunday ob'ekt eng qulay rivojlanish istiqbollari ega bo'lishi kerak, shuningdek, investitsiyalarning yuqori samaradorligiga ega bo'lishi kerak. Investitsiyalar ob'ektini tanlash o'z-o'zidan bo'lmasligi mumkin, chunki undan oldin turli xil alternativalarini sinchkovlik bilan tanlash, baholash va tahlil qilishning juda murakkab jarayoni sodir bo'ladi. Korxonaning investitsion jozibadorligi - bu uning faoliyati va istiqbollari nuqtai nazaridan tomonlarning kompleks bahosi. Kompaniyaning investitsion jozibadorligini tahlil qilish va baholashning asosiy maqsadi ma'lum bir ob'ektga investitsiya qilishning maqsadga muvofiqligini aniqlashdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Dijmarescu I. "Rivojlanayotgan strategik boshqaruv guruhini boshqarish", Buxarest, 2001 yil.
2. V. Jek Dulkan. "Menejment", Nyu-York, Toronto, 2000 yil.
3. V. Zakariyo. "Menejment", Iqtisodiyot nashriyoti, Buxarest, 2008 yil V. Zakariyo.
4. "Boshqaruv funksiyalari va ularning jarayonni boshqarishdagi roli" Xalqaro metallurgiya, №. 5 / 2008 yil.